

Izhaja vsak delavnik popoldne

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v K
Dortjevi ulici št. 6 — Telef.
uredništva št. 30 — Telef.
upravnništva št. 328CENE PO POŠTI:
za četrt leta Din 22:50
za en mesec Din 7:50CENE PO POŠTI:
za celo leto Din 90.—
za pol leta Din 45.—

V upravi stane mesečno Din 7.—

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva Posamezna številka stane 50 p

Enotna fronta.

»Delavske Novice« očitajo mednarodnemu kongresu krščanskih rudarjev resolucijo, v kateri se pravi, da so socialistična načela za socialni mir nevarna. Pri tej priliki očitajo tudi nam, da smo za socialna načela le takrat, kadar nismo na vladi, in da hočemo pod geslom vere enako zastopati tako koristne delavcev kakor kapitalistov. Potemtakem bi bili krščanski socialisti krivi, da ne pride do enotne fronte celokupnega proletariata.

Vsakdo ve, da so enotno fronto proletariata, takrat, ko krščanski socialisti niso predstavljali posebno velike organizacije, razbili socialisti. Proces zoper socialrevolucionarje, ki se pravkar vrši v Moskvi, pa nam dokazuje, da do enotne fronte tudi še dolgo ne bo prišlo, naj si j ekvirva na tem na strani druge ali na strani tretje internacionalne. Med tema dvema internacionalama pa versko vprašanje ne tvori nobene razlike, ampak jih marksiistično materialistično stališče tesno združuje. Vprašamo »Delavske Novice«: Ako si stojita II. in III. internacionala kot neizprosni sovraženici nasproti, dasi so oboji marksiisti, kako morejo zahtevati, da bi krščanski socialisti upostavili enotno fronto proletariata, ki jih od socialistov načeloma loči krščansko stališče?

Kar se tiče slovenskih krščanskih socialistov, smo mnenja, da je socialni mir res končen cilj in kot tak temeljna zahteva krščanskega socializma, da je pa socialni mir mogoč samo, če se odpravi sedanji kapitalistični družabni red. Zato nam razredni boj ni cilj, ampak sredstvo, kakor je to točno formulirala »Socialna Misel«. To načelo zastopamo mi tudi na mednarodnih konferencah. Mi smo se jasno izrekli zoper socialni reformizem, kakor tudi zoper tisto vrsto solidarizma, ki zahteva žrtev samo od delavstva, ne pa od kapitalizma. Zato smo za odločni boj vsega izkoriščenega delovnega ljudstva vseh ver in vseh narodov zoper izkoriševalce, dokler se ne ustanovi nova človeška družba.

Sedaj pa vprašamo »Delavske Novice«, kdo je kriv, da se taka enotna fronta proletariata ne more ustanoviti? Slejkoprej mislimo, da leži glavna krivda na brezverskem stališču marksizma, ki taji vero kot najbolj važni in najuspešnejši činitelj družabnega življenja. Zavrzite frazo liberalne buržuazije, da je vera zasebna reč, in mi se takoj pridružimo enotni fronti! Črtajte iz svojega programa materializem in potem ni več nobene razlike med vami in nami! Priznajte, da le krščanstvo s svojimi nadvse nemi smernicami vsebuje vzor človeške družbe, potem izginejo vse razlike, in na svetu bo samo ena internacionala kmetstva in delavskega ljudstva!

Bilo bi želeli, da »Delavske Novice« nehajo z demagogičnim sumničenjem, da naš socialni program ni odkritosrčen, češ, da ga zastopamo le takrat, kadar smo v opoziciji. »Delavske Novice« dobro vedo, da smo ga z vso odločnostjo zastopali tudi takrat, ko je bila SLS na vladi, zastopali ga bomo z vso odločnostjo tudi za naprej, ker je krščanski socializem za nas stvar naše krščanske vesti, ki ni za nobeno ceno naprodaj.

Enakost za vse!

Belgrad, 20. junija.

Človek bi mislil, da velja vsaj v naši kulturni državi enakost za vse. Toda, to je velika zmeta. Enakosti sploh nihče ne pozna, in tudi državna uprava ne veruje v tega »malika«.

Bilo je v letu 1921., ko je izdala železniška uprava državnih železnic »okrožnico«, po kateri naj bi dobili železniški nameščenci od 1. maja 1921. leta družinske draginjske doklade. Ta odredba velja pa tudi za one delavce državne železnice, ki vrše službo na sistemiziranih mestih.

Toda, glej čudo! Taki delavci so dobili označene doklade v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu in drugod, le ubogi železniški delavci na Jesenicah, ki opravljajo isto službo z isto odgovornostjo niso dobili v letu 1921 teh dodatkov. Pa zakaj bi jih dobili? Jesenice so poznan kmetijski kraj, kjer na skalah raste kuhano in pečeno meso, po dolini pa teče ob enem bregu juha, ob drugem pa najmastnejše mleko. Vsaj tako se je moralo sanjati v noči po prestani krokariji kakomu visokemu železniškemu uradniku zagrebške direkcije. In najbrž na podlagi teh sanj delavci niso dobili njim pripadajočih družinskih draginjskih doklad, katere so jim bile priznane v dotični okrožnici. Tezađveni delavci imajo dobiti doklade od 1. maja 1921. l., dobili so jih pa 1. maja 1922. leta. Torej se jim je zadrževala priznana plača eno leto. In za to leto niso nič dobili. To je po krščanskih načelih vnebovpljoči greh, ki kliče po maščevanju. Z ozirom na to je poslanec Gostinčar dne 20. t. m. stavil na ministra saobračaja

vprašanje, če mu je ta zadeva znana in ali je voljan storiti vse, da se dotičnim delavcem, ki so v to opravičeni, izplača družinska draginjska doklada od 1. maja 1921 do 30. aprila 1922. To je namreč dolžni zastanek.

Dne 1. maja 1922 se je šele zljubilo merodajnim faktorjem tudi Jeseničarjem priznati pred enim letom določene dodatke.

V doslednosti prekaša železniška birokracija prav gotovo celo pokojnega Pavliho.

Kongres mednarodne zveze krščanskih strokovnih organizacij.

Inomost, 20. junija 1922.

Danes se je vršila predkonferenca strokovne internacionale v dvorani Rokodelskega doma. Predsedoval je tajnik Mednarodne zveze kršč. strokovnih organizacij tov. Serranes. Zastopani so bili vsi odbori strokovnih internacional razen grafične stroke. Strokovno zvezo tovarniškega delavstva v Jugoslaviji je v odboru Strokovne internacionale tovarniških in prometnih delavcev zastopal tov. Cvikelj, ob enem zastopnik JSZ.

Razen iz Avstrije in Nemčije so došli zastopniki iz Belgije, Francije, Nizozemske, Švice, Italije, Češkoslovaške in Jugoslavije.

Na dnevnem redu je bilo vprašanje o razmerju med strokovnimi internacionalami in centralno zvezo strokovnih organizacij. Naglašala se je predvsem potreba po organizaciji tiska in informacijske službe. Podan je bil predlog, da naj se ustanovi časniški in informacijski urad, ki naj bi skrbel za to, da bi bil krščansko-socialni delavski tisk vedno o vsem gibanju krščanskega delavstva pravočasno in pravilno obveščen in da bi se krščansko-socialna misel sistematično širila. V načelu so se za ta predlog izrekle vse strokovne internacionale, do praktičnih zaključkov pa zaenkrat ni prišlo. Posvetovanja se popoldne nadaljujejo.

Istočasno s to predkonferenco se je v prostorih Delavske zbornice vršila tudi predkonferenca delavk. O sklepih poročam kasneje.

Inomost, 20. junija Nocoj se je vršil pozdravni večer na čast udeležencem VI. kongresa Mednarodne zveze kršč. strokovnih organizacij.

Stanovanjska beda pred parlamentom.

Belgrad, 22. junija. (Izv.) Na včerajšnji dopoldanski seji parlamenta so razpravljali o interpelaciji poslanca dr. Momčila Ivanića o stanovanjski bedi. V imenu Jugoslovskega kluba je govoril poslanec Žebot, povdarjajoč splošno brezbriznost belgrajske vlade na zrodkih stanovanjske bede, ki tare najširše plasti delovnega ljudstva, upropačujoč njegovo družinsko življenje, njegovo zdravje in moralno. Vlada nele, da stoji v vprašanju stanovanjskega zla križem rok ob strani, marvoč vobčo zmešnjavo s svojimi brezmišelnimi naredbami še povečuje. Do

Parlamentarni položaj.

Belgrad, 23. junija. (Izv.) Po sprejetju volivnega zakona je nastala nova etapa parlamentarnega dela. Mnogo se razpravlja o vprašanju, ali naj se skupščina razpusti ali ne. Vladna večina je skedela mnenja, da zato ni nobenega povoda in bo morala vsled tega izdelati nadaljni program parlamentarnega dela. V to svrhu bo najbrže sestavljen poseben parlamentarni odbor. Med tem časom se bo izvršila tudi delna rekonstrukcija kabineta. Od muslimanov bo ostal samo 1 minister, od demokratov pa vstopijo tri nove osebe.

Belgrad, 23. junija. (Izv.) Minister policije Voja Marinković je končno odstopil. Njegovi demisijski se ne sme pripisovati bogve kake važnosti, ker jo je nameraval že davno podati, kajti to mesto mu ni ugajalo. Čakal je samo, da se sprejme volivni zakon — njegovo delo. Kot razlog svoji ostavki navaja »narušeno zdravje«, docim je pravi razlog, ki je njegov odstop pospešil, veliko nezadovoljstvo z njegovim delovanjem v demokratskem klubu. Večina članov je radostno sprejela vest o njegovem koraku in so že pričele krožiti nairazličnejše kombinacije. Kot pr-

vošanje, če mu je ta zadeva znana in ali je voljan storiti vse, da se dotičnim delavcem, ki so v to opravičeni, izplača družinska draginjska doklada od 1. maja 1921 do 30. aprila 1922. To je namreč dolžni zastanek.

Dne 1. maja 1922 se je šele zljubilo merodajnim faktorjem tudi Jeseničarjem priznati pred enim letom določene dodatke.

V doslednosti prekaša železniška birokracija prav gotovo celo pokojnega Pavliho.

kovnih organizacij. Prireditve se je vršila v dvorani hotela Marije Terezije. Ob vhodu sta uvajala goste dva tovariša v tirolskih narodnih nošah. Tovarišica v narodni noši je vsakemu gostu pripela šopek. Mize so nosile označbo držav, katerih zastopnikom so bile namenjene. Češkoslovaška in Jugoslavija sta imeli skupno mizo. Dvorana je bila okusno okrašena.

Ob 9. uri je član narod. sveta Steingegner otvoril večer, nakar se je razvila prijetna, neprisiljena zabava. Na odru so se prednašale tirolske narodne pesmi, ki so vsem gostom izredno ugajale in so jih morali vedno ponavljati. Vmes je svirala godba. Na večeru so se slišali malone vsi evropski jeziki. Med gosti je vladalo prišerno, bratsko razpoloženje. Oficielni spored je zaključil tirolski narodni pies.

Inomost, 21. junija. Danes se je pričel kongres. Ob 11. uri je otvoril zborovanje tajnik švicarske strokovne centrale. Sledili so pismeni in ustmeni pozdravi. Kongres so pozdravili med drugim: Predsednik zvezne vlade Avstrijske republike, deželni glavar tirolski, strokovne organizacije v Spaniji, krščansko-socialni zastopnik mednarodnega urada za delo itd.

Nato se je sestavila komisija, da pregleda mandate. Dnevni red se je sprejel brez debate. Tajniku Serranesu se je izrekla pohvalna zaupnica za njegovo neumorno delo. Končno se je izvolila komisija za pregled računov od 20. junija 1920 do 21. dec. 1921.

Seja se nadaljuje popoldne.

Zvečer se vrši seja Strokovne internacionale tovarniškega in transportnega delavstva.

kler vlada ne bo prisilila kapitalistične kroge, da zidajo za svoja podjetja in osebe obratne in stanovanjske stavbe, dokler država sama ne bo zidala za svoje urade in svoje uradništvo hiš, dokler ne bo vojnno ministrstvo nagnalo častnike iz razkošnih zasebnih stanovanj v kasarne, toliko časa bo stanovanjska beda trajala in se povečevala. V sled izžemanja po centralizmu je Slovenija ubožala, da ne more graditi, medtem ko raste v Beogradu na stotine novih stavb.

vi kandidat se imenuje Ljuba Davidović.

Na obrambo!

V sili se sme vsak poslužiti skrajnih sredstev, da obrani svoje zdravje, življenje in imetje. V taki sili je sedaj — poleg drugih prečanov — prebivalstvo Slovenije. Centralna uprava se je kakor ogromen polip oklenila našega premoženja ter se s svojimi sesalkami zajeda v naše žepce, da nam pohaja sapa. Iz delavcev in drugih revežev neusmiljeno izžema krvave davke, a tudi trgovski in industrijski krogi se že šibe pod davčnimi bremenmi in jih z neprestanim dviganjem cen vale na ramena nemaničev. Od vseh teh ogromnih davkov, ki bi se morali brezpogojno v prvi vrsti uporabiti v dobrobit pokrajine, iz katere izhajajo, se pretožni del porabi ali bolje lahko miselno zapravi za Belgrad in njegovo novopečeno velikaštvo in porodico, naši človekoljubni in naučni zavodi pa bedno životarijo in so vedno na tem, da zaradi nezadostnih sredstev izhirajo in se zapro. Pred kratkim smo čitali poziv na zasebno velikodušnost za dozdavo kliničnega poslopja na Zaloški cesti, včeraj smo dobili naznanilo, da naše bolnišnice ne morejo več nikamor in ne morejo več sprejemati bolnikov. To je višek, tako ne more in ne sme več dalje iti.

Ob nedavni kraljevi poroki so inozemski listi poročali o neznanem razkošju, kakor se večjega še nikjer ni videlo. Nič manj kot šestdeset novih dvornih avtomobilov in kočij je vozilo. Razkošne stavbe rastejo v Beogradu iz tal kakor gobe po dežju, urejajo se ceste in novi trgi — mesto naj čez noč dobi lice evropskega vele-mesta. Vse to iz žuljev prečanskega prebivalstva, kateremu se ne daje niti toliko sredstev, da bi imelo v boleznih in smrti kam položiti svojo glavo in da bi na lastni zemlji študiralo svoje sinove.

Pod starim režimom je imela Slovenija vzorno urejene dobredelne zavode in zlasti ljubljanska bolnišnica je slovela daleč izven mej slovenske dežele. Kdor je bil bolan, je imel kam iti, da ozdravi ali vsaj mirno umrje. Nikdar se ni slišalo, da bi kaka javna bolnišnica trpela vsled nedostajanja sredstev. Sedaj v novi državi, kakor so jo uredili demokrati in radikalni centralisti, je vsega tega konec, sedaj se nam kljub vsem podsetorjenim davkom jemljejo in uničujejo najprvotnejše človekoljubne ustanove.

Vse te neznosne razmere ustvarja sedanji centralistični režim z orientalsko brezskrbnostjo ob polni zavesti in načelno. Dokler bo obstojal ta režim, nimamo pričakovati nobenega izboljšanja. Zato hočemo brezpogojno nadaljevati boj proti temu režimu in za avtonomijo do skrajnosti.

A besede in besedni protesti tu ne zaležejo zaenkrat malo ali nič. V tiski smo, za naše najprvotnejše človeške dobrine in pridobitve, za našo kulturo, za naše zdravje in življenje gre. Po naravnem in pisnem pravu smo torej upravičeni ločiti se skrajnih sredstev v obrambo. Pozivamo vse poštene odlične može našega naroda, da se zbero in posvetujejo, kako naj se na učinkovit način narodu zaščiti in ohrani njegovi, z njegovimi žulji ustanovljeni in vzdrževani dobredelni in kulturni zavodi. Zadržni čas je, da se zgane ves narod na obrambo proti brezvestnemu centralističnemu režimu, ki nas preti ugonobiti.

Občni zbor JSZ.

Vabilo na redni občni zbor Jugoslovske strokovne zveze.

Občni zbor JSZ se vrši v nedeljo, dne 25. t. m. v prostorih I. ljubljanskega delavskega konzumnega društva (klet) na Kongresnem trgu št. 2. Začetek ob 9. uri dopoldne.

Dnevni red: 1. Otvoritev in pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajništva. 3. Poročilo blagajne. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1921/22. 5. Volitev načelstva. 6. Volitev glavnega nadzorstvene odbora. 7. Volitev glavnega strokovnega odbora. 8. Sprejetje poslovnika Jugoslovske strokovne zveze. 9. Slučajnosti.

Želi se točne in zanesljive udeležbe. V slučaju, da bi napovedani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši po preteku pol ure nov občni zbor z istim sporedom.

Za varstvo delavstva.

Belgrad, 22. junija. (Izv.) Na včerajšnji popoldanski seji parlamenta je poslanec Jugoslovanskega kluba Jos. Gostinčar govoril o zakonu za zaščito delavcev in se izmed vseh govornikov najodločneje zavzel za koristi delavstva.

Kraljevič Jurij.

Belgrad, 23. junija. (Izv.) Iz Wieshadena poročajo: Semkaj je prispel kraljevič Gjorgje, ki se je dosedaj nahajal v Parizu. Kraljevič Gjorgje potuje pod imenom Urošac in ostane nekaj časa v Wieshadenu.

Današnja predborza.

Zagreb, 23. jun. (Izv.) Pešta 31.25, Berlin 93.50, Italija 14.90, London 1356—1358, New York 302 (črk), Pariz 26.25, Praga 588, Dunaj 1.95.

Zürich, 23. junija. (Izv.) Berlin 1.61, Holandsko 203.30, New York 527.25, London 23.31, Pariz 45.20, Italija 25.35, Praga 10.07, Pešta 0.53, Zagreb 1.7250, Sofija 3.15, Varšava 0.1175, Dunaj 0.035, n. a. K 0.0375.

Dunaj, 23. jun. (Izv.) Praga 527.50, Zagreb 54, Budimpešta 16.80, Varšava 3.70, Italija 805, Bukarešta 1950, London 73500, New York 16400, Pariz 1440, Švica 3175, Berlin 51, Holandsko 500.

Ivan in Milica Hribar.

Dne 21. t. m. se je vršila pred ljubljanskim sodiščem razprava proti pokrajinskemu namestniku Ivanu Hribarju radi zvišanja alimentacije svoji soprogi gospoj Milici, ki je doslej živeła v velikem pomanjkanju, ker je od svojega visokega soproga dobivala le 1000 kron na mesec. Tožnica, gospoda namestnika, ki ni bil osebno navzoč, je zastopal odvetnik gosp. dr. Furlan, a za gospo tožiteljico, ki je imela pravico revnih, je bil navzoč gosp. dr. Hacin.

Gospa Milica Hribarjeva je zahtevala mesečno alimentacijo 4000 K, s katerim zneskom pa zastopnik gosp. namestnika z ozirom na njegove »slabe finančne razmere« ter z ozirom na okolnost, da ima skrbeli še za »drugo ženo« in enega otroka, ni bil zadovoljen.

Po kratkem pogajanju se je sklenila poravnava, s katero se gospod minister Hribar zaveže od sedaj naprej plačevati svoji soprogi Milici Hribarjevi mesečno alimentacijo 3000 K mesto dosedanjih 1000 kron.

Dopisi.

Lesce. Ze dosedaj se je mleko komaj dohlo. Zdaj pa nam hočejo naši samostojni bogataši še tiste kapljice snesti, to je v sir podelati in v Belgrad pošiljati. Naravnost socialni škandal pa je, da so začeli zidati sirarno ravno zdaj, ko se bo v dveh mesecih začel obrat v novi tvornici železnih izdelkov s 100 delavci, ki bodo večinoma

došli od drugod z družinami, da ja delavec in železnikar in revež ne bo več dobil četrtinke mleka. — Ali ni zadosti že mlekarja in Hlebači in sirarna v Hrašah, oboje en četrt ure od tu. Pa tam naj bi še bilo; če bi vsak redil namesto ene go-rostasne kobile po tri krave več, bi ga lahko pošiljali tudi na Jesenice in Bled. — Pa se bližajo volitve, zato je treba loviti kmete s podporami za sirarne, katere podpore bodo šle tudi iz naših žepov, ker vsak delavec z družino plačuje vsak dan več trošarine kakor velika njiva celo leto. Kje se bo zidala sirarna, povem prihodnjič.

Politični dogodki.

Ostavka notranjega ministra. Včeraj je poslal minister za notranje zadeve dr. Voja Marinković ministrskemu predsedniku Pašiču in predsedniku demokratiškega kluba Ljubi Davidoviću pismo, v katerem podaja ostavko na svoj resort. Obenem se je odpeljal v svoj rojstni kraj. Vzrok demisijske riješe različno: Vladni listi pišejo, da je minister odstopil vsled slabega zdravja, opozicionálni pa menijo, da je Marinković odšel vsled prevelike opozicije v svojem lastnem klubu. Najbrže bodo imeli prav tretji, ki zagotavljajo, da je ostavka povzročena umetno zategadelj, da demokratje maskirajo svoj boj za rekonstrukcijo kabineta, ki jim v sedanji sestavi vobče ni povšeči. Merodajni krogi pravijo, da je Pašič nalašč pozval v vlado muslimanska ministra Vilovića in Omerovića, hoteč na ta način izbiti demokratom iz rok orožje za preosnovo kabineta. Na splošen tečaj režima pa ta demisijska ne bo imela vpliva.

Angleži za razorožitev. Iz Londona je prišla vest, da je londonska gosposka zbornica sprejela v drugem čitanju zakonski načrt, s katerim se potrjuje znana washingtonska pogodba za razoroževanje na morju. V Jugoslaviji seveda, kjer bomo morali vsled pomanjkanja kreditov še norce spoditi iz umobolnic, je vojaštva toliko, da bo kmalu šle na vsakega tretjega prišla kompletna uniforma.

Dnevni dogodki.

— Veličasten pogreb † duh. svetnika Potokarja. Včeraj ob 10. uri dopoldne so v Trzicu položili k večnemu počitku župnika Potokarja. Trzic mu je priredil tako triumfalen pogreb, kakršnih je tudi v Ljubljani videti le redkokdaj. Sprevod je vodil g. dekan Koblar ob asistenci okrog 30 duhovnikov. Pred krsto so nosili 23 vencov. Krsto je nosilo 12 Orlov v kroju. Spreudaj na čelu spreveda so korakali učenci vseh šol, za njimi so šla društva z zastavami. Delavstvo je korakalo za zastavo sv. Jožefa, pod katero je šla tudi deputacija JSZ in Konsumnega društva iz Ljubljane. Sprevod je šel od župnišča po celem trgu do Vilfanove kapelice ter nato nazaj v cerkev. Ko so zadnji odhajali

od župnišča, so se prvi že bližali zopet cerkvi. Cel čas žalnih svečanosti je v Trzicu počivalo delo, stali so vsi stroji in prodajalne so bile zaprte. V cerkvi je govoril ginjačev govor prior g. p. Učak. Cela cerkev je plakala na glas, ko se je poslavljaj govornik od mrivega prijatelja. Na grobu je govoril v imenu društva Sv. Jožefa in kršč. delavcev učitelj Vider, v imenu Orlov br. Pirc, pevci pa so zapeli »Blagor muc. Nato je mladina s kitami evtelja zasula krsto, v kateri čakajo vstajenja zemeljski ostanki blagega prijatelja mladine in delavstva, nepozabnega župnika Potokarja.

— Nova razkritja na vidiku? V današnji »Jugoslaviji« objavlja g. Emil Stefanović odprto pismo na g. dr. Lavrenčiča, ker se je o njem žaljivo izrazil. Kot rečeval obeta g. Stefanović rigorozno razčiščenje zadev »Delniške tiskarne«, bivše »Kazine« itd., kjer so mladodemokrati igrali precej čudne vloge.

— Naše ujetnike. Poslanec Nemačić je vložil na zunanega ministra interpelacijo, v kateri zahteva, naj se nemudoma ukrene vse potrebno za vrnitev 1600 jugoslovanskih ujetnikov, ki se nahajajo v Mezopotamiji pri gradbi neke železnice. Med ujetniki je večina Slovencev.

— Smrtna nesreča v Trzicu. V trziški predilnici in tkalnici je v sredo iz dosedaj neznanega vzroka eksplodiral parni kotel. Drobtci so zadeli v bližini stoječega tovariša Alojzija Šorna in ga težko ranili na rokah in prsih, nogo pa mu je skoro odtrgalo. Z avtomobilom so ga prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je pa kmalu po prihodu vsled izkrvavitve umrl. Pokojni zapuščena ženo in troje nepreskrbljenih otrok. Bil je zvest pristaš SLS. Nesrečni družini naše iskreno sožalje, pokojniku pa večni mir in pokoj!

— Diakoepci. Nedeljo 8 dni so se vršile na Viču dopolnilne volitve, pri katerih so bili demokratje in socialni demokratje zelo občutno poraženi. Sedaj so gospodje šli in se zoper volitve pritožili. Zakaj? Izmed vseh list SLS je prepisovalec list na eni napisal pri nekem kandidatu krstno ime mesto Ivan za Franc. Vse drugo je prav in v redu. Celokrajno glavarstvo ni opazilo popolnoma brezpomembne pomote, napravljene v naglici. Če hoče še pokrajinska uprava cepiti dlako, naj jo, pri eventualnih novih volitvah bo ljudstvo dokazalo, da hoče v občini redno gospodarstvo, ne pa otročarij.

— Uvoz vrednostnih papirjev iz tujine. Delegacija ministrstva financ objavlja uradno: Ministrski svet je s sklepom z dne 12. maja 1922. D. br. 10.840 odločil, da se razveljavi sklep gospoda ministra financ D. br. 3916 z dne 6. avgusta 1920 (tuk. št. 6426/Val, Uradni list št. 96 z dne 20. avgusta 1920) o prepovedanem uvozu obveznic predvojni in vojni posojil bivše avstro-ogrške monarhije iz inozemstva na ozemlje naše kraljevine. Ta odločba je izdana, da se našim državljanom omogoči repatriiranje njihovih vrednostnih papirjev, deponiranih izven meja naše kraljevine.

Ljubljanski dogodki.

Ij Maša na Rožniku. I. delavsko konzumno društvo si je že od svojega početka izvolilo za svojega patrona in zaščitnika sv. Antona Padovanskega ter se je vršila na Antonovo nedeljo vsako leto služba božja v društveni namen. Ker je bila letos sv. maša na Rožniku radi procesije presv. Rešnjega Telesa nemogoča, se bo vršile običajno letno sv. opravilo v nedeljo, dne 2. julija ob pol osmih na Rožniku. Cerkevno opravilo bo brzkonice opravil č. g. Komljanec, ki se nahaja sedaj na okrevanju ob Bohinjskem jezeru v hospicu sv. Duha. Člani naj se tega opravila udeležijo kolikor mogoče v obilnem številu. Po cerkvenem opravilu sestanek pri zgornjem mežnarju.

Ij Pobožnost v čast presv. Srca Jezusovega in celo osmino bo v uršulinski cerkvi zjutraj ob 6. uri sv. maša z blagoslovom, zvečer ob pol 8. uri pridiga in slovesne litanije. Govorili bodo preč. gospodje vseučiljski profesorji: dr. L. Ehrlich, dr. Gr. Rožman, dr. J. Fabijan, dr. Jos. Štebrnič. K številni udeležbi vljudno vabi cerkven predstojništvo.

Ij Občni zbor Delavskega stavbenega društva se bo vršil dne 26. junija ob 5. uri v prostorih I. del. konzumnega društva na Kongresnem trgu 2 v ravnateljevi pisarni. Člani se vabijo, da se občnega zbora za nesljivo udeležijo.

Ij Zlata poroka. Dne 18. t. m. je praznovale g. Janez Roeger s svojo g. soprogo Marijo Roeger, roj. Mally v Marijaniški kapeli zlato poroko. Slovesnost je opravil stolni prošt Andrej Kalan. Zenin je častni predsednik stolne konference ter podpredsednik centralnega sveta Vincencijeve družbe. Zlatoporočencema naše iskrene čestitke!

Ij Pogreb Maslja-Podlimbarskega, katerega truplo je poseben odbor prepeljal v domovino, se vrši jutri ob 4. pop. iz Narodnega doma.

Ij Nova iznajdba. Prejeli smo: Nova iznajdba, katere je posebne važnosti za mesta in je tudi čisto enostavna, je prišla na dan. Stvar je taka: vsaka stranka v hiši naj zmeče vse pomiže in menda tudi nočne posode na cesto pred hišo, vsled česa si bo mestna občina pri škropljenju veliko pribanila. Kako se to dela, naj si ogleda vsak v Glinški ulici št. 5 in 7. Ako pa radovednež pri tem kaj pod nos dobi, to nič ne de.

Naša društva.

d Orlovski odseki in orliški kroški iz Ljubljane in okolice se vabijo, da se dne 2. julija udeležijo prireditve in telovadbe na Viču.

d Ljubljanska društva se vabijo, da se v nedeljo 2. julija udeležijo 20 letnice viškega kat. izobraževalnega društva.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

I. delavsko konzumno društvo v Ljubljani, Kongresni trg 2

sprejme: **Knjigovodjo, natakarico ali natakarja, skladiščenega delavca**, ki bi bil zmožen malih zidarskih popravil in takega, ki bi bil zmožen sodarskih in mizarskih popravil. Nadalje rabimo **sobe ali postelje** za prenočevanje uslužbencev in uslužbenk. —

Oglasiti se je pri ravnatelju Kongresni trg št. 2.

Oddati je v odpeljavo pečeno prst.

Kupi se **hiša** z velikim skladiščem ali pa taka hiša, katera bi se dala preurediti za skladišče.

Člani dobe dobro, ceno, celodnevno hrano in pijačo.

Najceneje kupi član pri lastni zadrugi, ker dobi blago po istih cenah kot drugje, poleg tega pa

dobi še 3% popust.

Hranilne vloge članov se obrestujejo po 5%

Tunel.

Roman. Spisal Bernhard Kellermann. — Poslovenil Peter Mlakar.

5.

S. Woolf se je z islim dostojanstvom kakor prej vozil v svojem 50 HP avtu po Broadwayju. Prihajal je kakor sicer ločno ob enajstih v klub k pokerju ter pil svojo čašo kave. Vedel je prav dobro, da nič drugega ne vzbudi v ljudeh večjega suma, nego če spremeni življenjske navade. In tako se je držal svoje vloge na zunaj v vseh podrobnostih.

Toda ni bil več stari Woolf. S. Woolf je imel svoje skrbi, ki jih je moral sam nositi. To ni bilo lahko! Zdaj mu ni več zadoslovalo, da je v razvedrilo večerjal z eno svojih nečakinj in božic. Njegovi prerazdraženi živci so potrebovali za omamo orgij, eksecsov, ciganske godbe in plesačice. In ko je ponoči tresoč se od utrujenosti ležal na svoji postelji, so njegovi možgani goreli jasno kot plamen. Prišlo je tako daleč, da se je moral večer za večer opijati z močnim vinom, da je mogel zaspati.

S. Woolf je bil dober gospodar. Njegovi neizmerni dohodki so popolnoma zadostovali za kričje njegovih ekstravaganc. To ni bilo listo. Toda pred dvema letoma je bil začel v strujo čisto svoje vrste, in vkljub silnim pivalnim sunkom, s katerimi je izkušal priiti v mirno vodo, je mesec za mesecem drvel bliže vrlincu.

S. Woolfova kodrasta bivolska glava je bila izkuhala pravcato napoleonsko misel. S. lo mislilo se je igral, zaljubljen se je sukali okoli nje. Gojil jo je in jo vzgojil. Za svoje razvedrilo, v času počitka. Misel

je bila vzrasla kakor džin iz steklenice, ki jo je bil našel arabski ribič. Divna prikazen. S. Woolf mu je lahko ukazal ter ga lahko nosil v telovnikovem žepu. Toda nekega dne je džin dejal: »Stop! — Oha!« Džin se je bil razstrel do normalne visokosti, in stal pred njim kakor neboličnik, bliskal z očmi in grmel ter ni hotel nazaj v steklenico.

S. Woolf se je moral odločiti!

S. Woolf je zvižgal na denar. Oni bedni časi, ko mu je bil denar sam na sebi nekaj, so bili že davno onkraj gora. Lahko ga je zajemal v blatu, grabil iz zraka, v njegovih možganih ga je ležalo na milijone in hraba ga je bilo samo izkresati. Brez imena, brez belčica v žepu je obvezal samega sebe, da si pridobi v enem letu premoženje. Denar ni pomenil nič! Samo sredstvo za namen. S. Woolf je bil irabanti, ki se je vrlel okoli Allana. Hotel je postati žarišče, okoli katerega bi se vrleli drugi! Cilj je bil zviščen, človeka vreden, in S. Woolf se je odločil.

Zakaj ne bi delal islega, kar vsi drugi, ti Lloyd in veselite? Saj ni bilo nič drugega, prav isto je bilo, kar je bil storil pred dvajsetimi leti, ko je vse postavil na eno karto, se elegantno oblekel, vlaknil trideset mark v zobé ter odpiljal na Angleško. To je bil njegov zakon, prirojeni zakon, ki ga je silil, da je v določenih razdobjih enako delal.

S. Woolf se je tem hipu preraztel samega sebe, njegov demon ga je dvignil v nadnaravno višino.

Njegov načrt je bil golov, zagrizen v možganc, do lasu izčrtan, neviden za druge ljudi. V desetih letih bo nova veselja, veselija S. Woolf. V desetih letih bi si veselila S. Woolf prisvojila tunel.

In S. Woolf se je lotil dela.

Storil je, kar so lisoči pred njim, a nihče še ni delal v njegovi velikanski meri. Njemu ni šlo za premoženje. Izračunal je bil, da potrebuje za svoj načrt 30 milijonv dolarjev. Ravnal je drzno, mrzlo, očitki vesti in predsodki se ga niso lotevali.

Spekuliral je na lastno pest, dasi mu je to pogodba izrecno prepovedovala. No, pogodba je bila kos papirja, mrva in nična, in la pogoj so mu postavile baš one druge veselite. da mu zavežejo roke. Za to se ni zmenil. Kupil je ves bombaž juž. Floride, ga prodal čez dva tedna ter zaslužil dva milijona dolarjev. V zavelju sindikata je sklepal S. Woolf svoje kupčije in ni pri tem potreboval niti enega sindikalovega dolarja. V enem letu je spravil pet milijonov dolarjev. S. lemi pelimi milijoni je naskočil v slrnenih vrstah zapadnoindijski tobak. A ciklon je opustošil tobačne nasade in pet milijonov je bilo sescenanih na bataljon pohabljenecv. S. Woolf pa ni opustil boja. Poizkusil je spel z bombažem, in glej, bombaž mu je ostal zvest. Dobil je. Zašel je bil v vrsto dobilkov, vedno iznova dobival ter vovejval prvovrsne bitke. Potem pa je bil začel v zasedo. Baker, ki ga je bil obkolil, ga je pobil. Bile so nepoznane bakrene zaloge, ki so mu udarile v hrbet ter ga potokle do tal. Izgubil je mnogo krvi ter si moral vzeti posojilo pri sindikatovih rezervah. Vrlinec ga je zagrabil. S. Woolf si je napolnil pljuča z zrakom ter planil v morje — toda vrlinec je srkal nase. S. Woolf je izborno plaval, a se ni ganil z mesta. Ako se je ozrl, je moral ugotoviti, da je izgubil. S. Woolf je obupno plaval ter si prisegal, da se bo najprej nasrkal svežega zraka ter izogibal nadaljnih pustolovščin, ako pride spel v mirne vode.

(Dolge.)